

تحلیل محتوای کتاب علوم تجربی (نیازهای ویژه) پایه پنجم براساس عناصر برنامه درس ملی در ارتباط با عرصه های چهار گانه (خود، خدا، خلق و خلقت)

رویا عبدالله پور ، مریم مرادی فر

دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، دبیر شهرستان رامسر و مدرس دانشگاه فرهنگیان رشت، استان مازندران

Roya.abdolahpour@gmail.com

نویسنده دوم: دانشجوی رشته آموزش کودکان استثنائی دانشگاه فرهنگیان رشت

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی تحلیل محتوای کتاب علوم تجربی (نیازهای ویژه) پایه پنجم براساس عناصر برنامه درس ملی در ارتباط با عرصه های چهار گانه (خود، خدا، خلق و خلقت) با روش تحلیل محتوا می پردازد. یافته های پژوهش بیانگر این است که عنصر علم با ۴۵.۷۲ درصد بیشترین محتوا را به خود اختصاص داده تربیت علمی فناوریانه تنها آموزش یافته ها و مفاهیم و دانش علمی را دربر نمی گیرد؛ بلکه فرایندهای علمی همچون تفسیر یافته ها، فرضیه و مدل سازی، پیش بینی، طراحی تحقیق و برقراری ارتباط و مهارتهای پیچیده تفکر را نیز مورد توجه قرار می دهد. در تحقق عنصر اخلاق با ۴.۵۲ درصد و عنصر ایمان با ۴.۰۳ درصد با کمترین محتوا در دستیابی به این عناصر موفق نبوده محتوای مطلوب باید به نگرش و طرز تلقی مثبت، موثر و عمیق فراگیران کمک کند. با توجه به جهت گیری های برنامه درس ملی علم تجربی حاصل کوشش انسان برای درک واقعیت های هستی و کشف فعل خداوند است. عنصر تعقل ۳۰.۶۵ درصد محتوا را به خود اختصاص داده بود کتاب در تحقق عنصر تعقل تاحدودی موفق بوده و محتوای کتاب در راستای تحقق عنصر تفکر و تعقل و خرد ورزی می باشد. و عنصر عمل ۱۵.۸ درصد از محتوا را به خود اختصاص داده بود محتوای درسی باید بین آموزه های علمی و زندگی واقعی و مرتبط و به معنادار شدن یادگیری و کسب علم مفید، سودمند و هدفدار برای دانش آموزان، منجر می شود. در ارتباط با عرصه های چهار گانه عرصه خود ۸۲.۹۲ درصد بیشترین محتوا و عرصه خدا یک درصد را به خود اختصاص داده است؛ همچنین عرصه خلقت با ۱۰.۵۵ درصد و عرصه خلق با ۵.۵۳ از محتوای کتاب علوم تجربی (نیازهای ویژه) پایه پنجم را به خود اختصاص دادند با توجه به نتایج پژوهش حاضر محتوای کتاب علوم تجربی (نیازهای ویژه) پایه پنجم در تحقق عنصر اخلاق و ایمان به عنوان یکی از عناصر مهم برنامه درسی ملی موفق نبوده به عنصر علم هم بیش از حد توجه شده در تحقق عنصر تعقل و عنصر عمل تا حدودی موفق بوده و محتوای کتاب در راستای تحقق عنصر تفکر و تعقل و خرد ورزی تدوین شده است.

کلمات کلیدی: تحلیل محتوای، کتاب علوم تجربی (نیازهای ویژه) پایه پنجم، عناصر برنامه درس ملی، عرصه های

چهار گانه

۱- مقدمه:

با توجه به رشد فزاینده اطلاعات و تحولات جهانی دیگر نمی توان هدف آموزش و پرورش را در خواندن، نوشتن، حساب کردن و مطالب تئوری درمقاطع بالاتر در نظر گرفت. برای مواجهه مطلوب دانش آموزان با این چالش در جامعه و جهان باید آموزش تفکر، استدلال و تفکر مستقل محوره آموزش ها قرار گیرد تا یادگیری مادام العمر به کامل ترین شکل در نظام آموزشی شکل بگیرد این امر موجب آگاهی جامعه دانش آموزی می شود در این صورت دانش آموزان مهارت های مطلوب تفکر و استدلال را کسب می کنند و توانایی لازم راجهت